

Datum: Rijeka, 7. srpnja 2025.

Kolegij: Javno zdravstvo u fizioterapiji

Voditelj: Izv. prof. dr. sc. Lovorka Bilajac

e-mail voditelja: lovorka.bilajac@uniri.hr

Katedra: Katedra za javno zdravstvo

Studij: Preddiplomski stručni studiji - Fizioterapija redovni

Godina studija: 1

Akadska godina: 2025./2026.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Javno zdravstvo u fizioterapiji je obvezni kolegij na prvoj godini Prijediplomskog studija fizioterapije. Kolegij se sastoji od 15 sati predavanja i 15 sati seminarskog rada, ukupno 30 sati (2 ECTS). Kolegij se izvodi u prostorijama Fakulteta za zdravstvene studije.

Cilj kolegija je usvajanje osnovnih znanja i vještina iz javnog zdravstva te omogućiti studentu da se upozna s osnovama razvoja javnog zdravstva kod nas i u svijetu, promocijom i prevencijom zdravlja i bolesti, osnovama epidemiologije i načinu prijenosa bolesti, vodećim kroničnim bolestima i ulogom fizioterapeuta u prevenciji i liječenju bolesti. Osobiti naglasak biti će stavljen na vodeće rizike nastanka kroničnih bolesti te javnozdravstvene aktivnosti za očuvanja zdravlja djece i starije populacije. Studenti će usvojiti znanja o organizaciji, upravljanu i gospodarenju u zdravstvu. Na kraju kolegija studenti će biti osposobljeni za identifikaciju rizičnih faktora za razvoj kroničnih masovnih bolesti te prevenciju i kontrolu tih bolesti. Studenti će razumjeti načine organizacije, implementacije i evaluacije javnozdravstvenih programa u zajednici

Sadržaj kolegija je slijedeći: Povijesni pregled i razvoj javnog zdravstva kod nas i u svijetu. Procjena zdravlja populacije. Sustavi i gospodarenje u zdravstvu i Međunarodne organizacije. Životne navike i zdravlje - tjelesna aktivnost, poremećaji prehrane, pušenje, alkoholizam i neodgovorno seksualno ponašanje. Zarazne i kronične bolesti – čimbenici rizika i nastanka bolesti. Kardiovaskularne bolesti, zloćudne bolesti i diabetes melitus. Mentalno zdravlje, traume i ozljede. Zdravstveni problemi starije životne dobi. Zaštita zdravlja djece i mladih. Zdravstveni odgoj – uloga cijepjenja i drugih znanstvenih spoznaja konzervativne medicine. Komunikacijske vještine. Izvođenje nastave: Nastava se izvodi u on site obliku predavanja i seminara. M

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara i vježbi. Aktivno sudjelovanje studenta u nastavnom programu nastoji se postići izvođenjem seminara koje studenti unaprijed pripreme, a

u predavanja se studente nastoji aktivno uključiti u razmišljanje o tematskoj problematiki. Seminari studente pripremaju za samostalno rješavanje problema i integrativno promišljanje. Kroz seminare studenti će biti upoznati s načinima reguliranja smanjivanja nejednakosti u društvu temeljem poštivanja propisanih zakonskih akata.

Aktivno sudjelovanje studenta u nastavnom programu nastoji se postići samostalnim čitanjem dostupne i provjerene literature, izvođenjem ispravnih zaključaka, povezivanjem teorijskih koncepata s praksom, realizacijom istraživanja i vrednovanjem javnozdravstvenih aktivnosti. Pratit će se i angažman studenata tijekom izvođenja vježbi i seminara.

Student je obvezan pripremiti gradivo o kojem se raspravlja na predavanjima i seminarima. Nastavnik ocjenjuje sudjelovanje studenta u radu seminara (pokazano znanje, razumijevanje, sposobnost postavljanja problema, zaključivanje, itd.).

"Zarađeni" bodovi pribrajaju se bodovima dobivenim na završnom ispitu.

Popis obvezne ispitne literature:

Socijalna medicina, ur. Tomislav Rukavina, Lovorka Bilajac. Medicinski fakultet Sveučilište u Rijeci; Tiskara Žagar, Rijeka 2014. 2.
Javno zdravstvo, Dinko Puntarić, Darko Ropac, Anamarija Jurčev Savičević i suradnici Zakon o Fizioterapijskoj djelatnosti, NN 120/08.
Zakon o zdravstvenoj zaštiti NN 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22, 33/23, 36/24
Oxford Handbook of Public Health Practice (4edn), edit. I. Kawachi, I. Lang; W. Ricciardi, Comparing Healthcare systems, sep 2020. DOI: 10.1093/med/

Popis dopunske literature:

Materijali s nastave

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

P1 Povijesni razvoj javnog zdravstva u Hrvatskoj i svijetu

Ishodi učenja: Opisati ključne događaje u razvoju javnog zdravstva u Hrvatskoj i svijetu. Navesti osnovne zakonske temelje za razvoj javnog zdravstva u RH.

P2 Deteremiante zdravlja

Ishodi učenja: Prepoznati i objasniti utjecaj pojedinih determinanti zdravlja na zdravstveno stanje pojedinca i zajednice

P3 Nejednakosti u zdravlju

Ishodi učenja: Navesti različite populacijske skupine, razumjeti nastanak nejednakosti u zdravstvu, moći predložiti plan smanjivanja postojećih nejednakosti

P4 Organizacija zdravstvene zaštite

Ishodi učenja: Objasniti način i organizaciju zdravstvene zaštite, usporediti različite razine zdravstvene zaštite i njihove uloge.

P5 Financiranje zdravstvene zaštite i ugovor s HZZO-om

Ishodi učenja: Objasniti modele financiranja zdravstvene zaštite te kritički raspraviti prednosti i nedostatke ugovaranja usluga putem HZZO-a

P6 Promocija zdravlja

Ishodi učenja: Definirati promociju zdravlja i razliku u odnosu na prevenciju, opisati ulogu fizioterapeuta u promociji zdravlja, prepoznati glavne strategije promocije zdravlja.

P7 Prevencija bolesti, Nacionalni preventivni programi

Ishodi učenja: Razlikovati primarnu, sekundarnu i tercijarnu prevenciju, navesti i objasniti ključne nacionalne preventivne programe, procijeniti važnost preventivnih aktivnosti u radu fizioterapeuta.

P8 Javnozdravstvene intervencije

Ishodi učenja: Objasniti pojam javnozdravstvene intervencije, analizirati osnovne ekonomske i javnozdravstvene aspekte intervencija, procijeniti učinke intervencija na razini zajednice

P9 Izazovi u javnom zdravstvu i 21. stoljeću

Ishodi učenja: Prepoznati i obrazložiti ključne izazove i istraživačke prioritete u javnom zdravstvu 21. stoljeća.

P10 Uloga fizioterapeuta u javnom zdravstvu i promociji zdravlja

Ishodi učenja: Objasniti ulogu fizioterapeuta u promociji zdravlja i prevenciji bolesti, prepoznati mogućnosti uključivanja fizioterapeuta u javnozdravstvene intervencije

P11 Kronične nezarazne bolesti

Ishodi učenja: Navesti najčešće kronične nezarazne bolesti i njihove rizične čimbenike, objasniti ulogu fizioterapeuta u prevenciji i rehabilitaciji kroničnih nezaraznih bolesti.

P12 Mentalno zdravlje i well being

Ishodi učenja: Objasniti koncept mentalnog zdravlja i well-beinga, opisati čimbenike koji utječu na mentalno zdravlje, prepoznati doprinos fizioterapije mentalnom zdravlju

P13 Medicina životnog stila

Ishodi učenja: Objasniti principe medicine životnog stila, prepoznati ulogu fizioterapeuta u promicanju zdravih životnih navika.

P15 Zdravo starenje

Ishodi učenja: Objasniti koncept zdravog starenja, opisati ulogu fizioterapeuta u očuvanju funkcionalne sposobnosti starijih osoba, navesti javnozdravstvene mjere za podršku zdravom starenju.

P14 Komunikacija u fizioterapiji

Ishodi učenja: Objasniti važnost komunikacije u javnozdravstvenom kontekstu, primijeniti osnovne principe učinkovite komunikacije s korisnicima, prepoznati prepreke u komunikaciji i strategije za njihovo prevladavanje.

Popis seminara s pojašnjenjem:

S1-S3 uvod u seminare i metode rada, Odabrane teme ; determinante zdravlja

Ishodi učenja: Primijeniti koncept socijalnih i ekonomskih determinanti zdravlja na konkretne primjere iz prakse, kritički analizirati utjecaj okoliša, obrazovanja i socioekonomskog statusa na zdravlje

S4-S6 Uloga fizioterapeuta u promociji zdravlja i prevenciji bolesti

Ishodi učenja: Objasniti kako fizioterapija doprinosi očuvanju i unaprjeđenju zdravlja u zajednici, Predložiti intervencije fizioterapeuta za odabrane rizične skupine (npr. osobe s bolestima kralježnice, starije osobe)

S7-S9 Budućnost fizioterapije u javnom zdravstvu- zdravo starenje i medicina životnog stila

Ishodi učenja: Analizirati primjere dobre prakse iz područja fizioterapije i zdravog starenja, osmisliti prijedlog preventivnog programa fizioterapije usmjerenog starijoj populaciji

S10- S12 Uloga fizioterapeuta u sportu

Ishodi učenja: Objasniti važnost prevencije ozljeda i edukacije sportaša u očuvanju zdravlja, osmisliti edukativni materijal za rekreativne sportaše (letak, poster, video), vrednovati ulogu fizioterapeuta u očuvanju zdravlja kroz sport u kontekstu javnog zdravstva (vrednovati).

S13-S15 Komunikacija i mentalno zdravlje

Ishodi učenja: Primijeniti tehnike aktivnog slušanja i neverbalne komunikacije kroz praktične vježbe, analizirati utjecaj komunikacije terapeuta na psihološko stanje pacijenata, vrednovati ulogu fizioterapeuta u očuvanju mentalnog zdravlja kroz komunikaciju i terapijski odnos

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Obveze studenata:

Redovito prisustvovanje nastavi, aktivno sudjelovanje u izvođenju vježbi i seminara kroz on-line sustav Merlin

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Način ocjenjivanja (ECTS bodovni sustav):

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci**.

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Od ukupno **100 bodova**, tijekom nastave student može ostvariti **50 bodova**, a na završnom ispitu **50 bodova**.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS i brožčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom.

Pohađanje nastave

Student može izostati s 30% nastave isključivo zbog zdravstvenih razloga što opravdava liječničkom ispričnicom, prisustvovanje na sportskom natjecanju što opravdava potvrdom sportskog saveza ili slično.

Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno do 50 bodova):

- izrada pisanog seminarskog rada (30 bodova)
- prezentacija seminarskog rada (20 bodova)

Uvjet za pristupanje završnom ispitu je prikupljenih minimalno 50% (25 bodova) tijekom nastave. Studenti koji su prikupili nedovoljan broj bodova tijekom nastave za pristupanje završnom ispitu dobiti će dodatni zadatak istraživanja u zajednici.

I. Završni ispit (50 bodova)

Tko može pristupiti završnom ispitu: Završnom ispitu može pristupiti student koji je skupio minimalno 50% bodova na nastavi (25 boda)

Tko ne može pristupiti završnom ispitu: Studenti koji su tijekom nastave ostvarili manje od 25 bodova ili koji imaju 30% i više izostanaka s nastave. Takav student je neuspješan (1) F i ne može izaći na završni ispit, tj. mora predmet ponovno upisati naredne akademske godine.

Završni ispit sastoji se od ukupno maksimalno 50 bodova. Student koji prikupi manje od polovice mogućih bodova na završnom ispitu (25 ili manje bodova), ne može dobiti pozitivnu konačnu ocjenu.

Konačna ocjena je zbroj ECTS ocjene ostvarene tijekom nastave i na završnom ispitu, a utvrđuje se na temelju apsolutne raspodjele:

Postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija (nastava + završni ispit)	BROJČANA OCJENA	ECTS ocjena
90-100%	5 (izvrstan)	A
75-89,9%	4 (vrlo dobar)	B
60-74,9%	3 (dobar)	C
50-59,9%	2 (dovoljan)	D
0-49,9% ili manje od polovice bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave ili manje od polovice bodova koje je moguće ostvariti na završnom ispitu	1 (nedovoljan)	F

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Da, engleski

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Podrška materijalima na kolegiju provoditi će se putem on-line sustava Merlin (Srce) za koji studenti trebaju pristupati imati AAI identifikaciju.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2023./2024. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
6.3.2026.(petak) 3P	P1-P3 10,00-13,00 Predavaonica z7			Izv. prof. dr.sc. Lovorka Bilajac
13.3.2026. petak) 3P		S1-3 10,00-13,00 Informatička Z5		Izv. prof. dr.sc. Lovorka Bilajac
20.3.2026.	P4-P6 10,00-13,00 Predavaonica z5			Izv. prof. dr.sc. Lovorka Bilajac

27.3.2026 petak	P7-P9 11,00-14,00 Predavaonica z7			Izv. prof. dr.sc. Lovorka Bilajac
10.4.2026. 4v	P10-P12 13,00-15,00 Predavaonica z4			Izv. prof. dr.sc. Lovorka Bilajac
17.4.2026 3p	P13-P15 10,00-13,00 Predavaonica z4			Izv. prof. dr.sc. Lovorka Bilajac
24.4.2026.		S4-S6 10,00-13,00 Predavaonica z7		Kristijan Zulle, mag. physio
8.5.2026.		S7-9 10,00-13,00 Predavaonica z5		Kristijan Zulle, mag. physio
15.5.2026.		S10-12 10,00-13,00 Predavaonica z7		Kristijan Zulle, mag. physio
22.5.2026.		S13-15 10,00-13,00 Predavaonica z3		Kristijan Zulle, mag. physio

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Povijesni razvoj javnog zdravstva u Hrvatskoj i svijetu	1	Predavaonica z7
P2	Determinante zdravlja	1	Predavaonica z7
P3	Nejednakosti u zdravlju	1	Predavaonica z7
P4	Organizacija zdravstvene zaštite	1	Predavaonica z5
P5	Financiranje zdravstvene zaštite i ugovor s HZZO-om	1	Predavaonica z5
P6	Promocija zdravlja	1	Predavaonica z5
P7	Prevenција bolesti, Nacionalni preventivni programi	1	Predavaonica z7
P8	Javnozdravstvene intervencije	1	Predavaonica z7
P9	Izazovi u javnom zdravstvu u 21. stoljeću	1	Predavaonica z7
P10	Uloga fizioterapeuta u javnom zdravstvu i promociji zdravlja	1	Predavaonica z4
P11	Kronične nezarazne bolesti		Predavaonica z4
P12	Mentalno zdravlje i well-being	1	Predavaonica z4
P13	Medicina životnog stila	1	Predavaonica z4
P14	Zdravo starenje	1	Predavaonica z4
P15	Komunikacija u fizioterapiji	1	Predavaonica z4
	Ukupan broj sati predavanja	15	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1-S3	Uvod u seminare i metode rada, Odabrane teme, determinante zdravlja	3	informatička Predavaonica z5
S4-S6	Uloga fizioterapeuta u promociji zdravlja i prevenciji bolesti	3	Predavaonica z7
S7-S9	Budućnost fizioterapije u javnom zdravstvu-zdravo starenje i medicina životnog stila	3	Predavaonica z5
S10-S12	Uloga fizioterapeuta u sportu	3	Predavaonica z3
S13-S15	Komunikacija i mentalno zdravlje	3	Predavaonica z3
	Ukupan broj sati seminara	15	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja

	Ukupan broj sati vježbi		
--	--------------------------------	--	--

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	
2.	
3.	
4.	